

Інформаційна листівка – актуальне про реабілітацію в Україні

ВИПУСК 16
ЧЕРВЕНЬ
2021

На шляху до стандартизації надання реабілітаційних послуг

Другий рік поспіль надавачі реабілітаційних послуг, які уклали договори з Національною службою здоров'я України (НСЗУ) отримують фінансування за Програмою медичних гарантій. Усі надавачі послуг повинні відповідати вимогам НСЗУ, які включають специфікації та умови закупівлі медичних послуг.

Специфікація послуг – це опис того, що гарантовано в межах певного пакету та відповідає на запитання «Що оплачується?», тобто що включає у себе той чи інший пакет, та що ним гарантовано пацієнту.

До прикладу, пакет медичних послуг за напрямом [«Медична реабілітація дорослих та дітей від трьох років з ураженням нервової системи»](#) гарантує, що пацієнт буде забезпечений реабілітаційними послугами мультидисциплінарною командою, яка проведе реабілітаційне обстеження, поставить реабілітаційний діагноз, складе індивідуальний реабілітаційний план (ІРП) на основі поставлених цілей, забезпечить його виконання і буде здійснювати за ним поточний контроль.

Яким чином НСЗУ визначає, чи відповідає надавач послуг цим вимогам?

На сьогодні ще немає розробленої та затвердженої типової документації, яка би відображала вимоги НСЗУ щодо надання послуг з медичної реабілітації, і відповідно немає чіткого розуміння, що саме оплачується. У рамках проєкту «Покращення реабілітаційних послуг в системі охорони здоров'я» за підтримки агентства США з міжнародного розвитку USAID командою реабілітаційного відділення Клінічної лікарні швидкої медичної допомоги (КЛШМД) м. Львова у співпраці з командою проєкту була розроблена пілотна документація, яка проходить апробацію. Спочатку було виокремлено складові процесу надання реабілітаційної послуги, які послідовно відображають поетапність надання послуг, розподіляють в часі дії та використання людських і матеріальних ресурсів. (Див. рисунок)

Окрім дотримання вимог НСЗУ, розроблена документація використовує модель Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ). 3-го червня 2021 року підписана двостороння угода між Всесвітньою організацією охорони здоров'я (ВООЗ) та Міністерством охорони здоров'я (МОЗ) України про надання прав на переклад українською мовою та публікацію МКФ відповідно до вимог ВООЗ. Застосування МКФ сприятиме поступовому переходу від медичної до біопсихосоціальної моделі надання реабілітаційних послуг.

Формування вимог НСЗУ ґрунтується на чинних галузевих стандартах, уніфікованих протоколах надання медичної допомоги, примірних табелях матеріально-технічного оснащення, інших нормативно-правових актах та міжнародних рекомендаціях, які регулюють сферу надання медичних послуг. Це є ще одним викликом для надання реабілітаційних послуг для пацієнтів з ураженням нервової системи та опорно-рухового апарату, оскільки існує лише невелика кількість уніфікованих реабілітаційних протоколів. У рамках проєкту було перекладено [Канадську клінічну настанову з реабілітації дорослих з черепно-мозковою травмою середнього та важкого ступеня](#). Цей переклад був затверджений на рівні лікарні згідно наказу МОЗ України 28.09.2012 № 751 «Про затвердження та впровадження медико-технологічних документів зі стандартизації медичної допомоги в системі МОЗ України» з метою оптимізації надання медичної допомоги пацієнтам відділення реабілітації. В аналітичній записці ВООЗ [«Варіанти найкращих практик для розробки клінічних протоколів в Україні»](#) за 2021 рік зазначено, що стандартизація медичної допомоги шляхом впровадження настанов із клінічної практики є головним пріоритетом для України та надані рекомендації для ефективного впровадження клінічних протоколів.

Робота над стандартизацією нейрореабілітаційних послуг в КЛШМД м. Львова розпочалась в умовах відсутності нормативно-правової бази надання реабілітаційних послуг у сфері охорони здоров'я. Для підвищення якості послуг на даному етапі важливою є синхронізація нормативно-правової бази, яка розробляється МОЗ України відповідно до [Закону України про реабілітацію у сфері охорони здоров'я](#) із вимогами НСЗУ.